Miks peab kartma embolit?

Targu Talita lugeja kirjutab, et tal on jalgadel suured veenikomud ning ta põeb jalaveenipõletikku.

Perearst pani talle südamele, et põletikku peaks hoolega ravima, et ei tekiks embooliat. Nüüd ta küsib, mida ohtlikku on emboolias ja mida sellest teadma peaks.

Embol ehk topis (kork) on veresoones verevooluga edasi kantav siirdetopis, mis võib põhjustada soone topistust ehk embooliat. Emboleid võib olla mitu. Kõige sagedamini osutuvad topisteks verehüübe tükid (tromboemboolia). Need võivad tekkida nii veenides kui arterites.

Jalgade, aga ka vaagnapiirkonna veenidest pärit verehüübe ehk trombi edasiliikumine võib põhjustada kopsuarteri tromboembooliat. Selle tagajärjeks on kopsuinfarkt. Sagedasemad sümptomid sel puhul on äkki alanud õhupuudus, köha ja valu hingamisel. Haige võib kaotada teadvuse.

Kopsuarteri tromboemboolia riskiteguriks on jalgade veenilaiendid koos veenipõletikuga, aga ka pahaloomulised kasvajad ja nendega seotud operatsioonid.

Tromboemboolia ärahoidmiseks kasutatakse vere hüübimist takistavaid ravimeid (hepariin, varfariin, aspiriin jm). Veel võib tromboemboolia tekkida arterites, eelkõige südame vasakus kojas. Võib esineda ka ajuarterite tromboembooliat.

REPRO

Ravisukkadest on abi veenilaiendite ja -põletike ravis, et ära hoida hilisemat emboolia tekke ohtu.

Embolid võivad olla luumurru tagajärjel luuüdist veresoonde sattunud rasvatilgad (rasvemboolia). Emboli võivad moodustada kasvajarakud või bakterikogumid. Suurte veenide vigastamisel soonde sattuvad õhumullid võivad põhjustada õhkembooliat.

Embol võib kaasa tuua tõsiseid verevarustuse häireid. Pärgarteri emboolia tagajärjel tekib südameinfarkt, ajuarteri ummistumise tagajärjeks on ajurabandus.

Tromboemboolia korral vajab haige kiiret arstiabi ning kiirabi tuleb kutsuda viivitamatult.

Tromboembooliat diagnoositakse kompuutertomograafi abil. Kasutatakse ka radioloogilist uuringut kopsu veresoonte kontrasteerimisega. Sonograafilise uuringuga saab kindlaks teha trombide esinemist alajäseme veenides.

Veenilaienditest hoidumiseks tuleks kanda profülaktilisi tugisukkpükse, -sukki või -põlvikuid. Nende valikul on oluline, et need teile täpselt sobiksid.

Kandma peaksid neid inimesed, kellel on perekondlik soodumus veenilaienditeks, ülekaal, pikaajalist seismist või istumist nõudev töö.

Veenilaiendid ohustavad ka naisi raseduse ajal. Suurenenud surve tõttu emakale on takistatud venoosse vere äravool, mis soodustab veenilaiendite teket.

Kui veenilaiendid on juba tekkinud, siis on ka oht veenipõletikeks, sest veenikomude tõttu on verevool häiritud. Põletikuga võib kaasneda veenitromboos ja tromboemboolia. Ka sel puhul on abi ravisukkadest.

Veenipõletiku esimestel päevadel tuleks piirata käimist. Voodis on haige jalg tõstetud padja abil veidi kõrgemale. Haige peab vereringluse kiirendamiseks sagedasti pöida sirutama ja painutama.

Arst määrab sageli antikoagulantravi, näiteks varfariini või paikset Lioton 1000 geeli (hepariini). Pärast ägeda põletiku möödumist jääb ikkagi kõva tükk veeni. See kaob, kui kanda ravisukki.

Konservatiivse ravi kõrval võidakse hiljem kasutada ka kirurgilist ravi.

NAOMI LOOGNA

Lapitekimüsteerium, vihje nr 19

- TAUST
- KOLLANE VÕI VALGE
- PIIRJOON
- PÕHIVÄRV
- TUMEPRUUN VÕI MUST VÕI HALL

MÄRKUS:
Tekimüsteerium algas Targu Talitas nr 2 (12.01.2012)
Varasemad vihjed ja rohkem valikuid leiate käsitööfoorumist www.isetegija.net
www.isetegija.net => foorum => õmblemine => lapitehnika => teeme koos: tekimüsteerium või
www.isetegija.net => foorum => heegeldamine => heegeldame koos => teeme koos: tekimüsteerium

KARIN GÜLDERE